

Turva- ja hooldekodudes põhjustab tööohutusprobleeme elanike tööle rakendamine

*Erich Uusallik
tööinspektor*

Nii mõneski hooldekodus rakendatakse erinevatel põhjustel tööle ka hooldeasutuse elanikke, kuid sobiva koolituse ja juhendamisetähtaegadega põhjustavad pahatihti tõsiseid tööohutusprobleeme.

Paljudes maakondades on loodud vanuritele hooldekodud ja nii mõneski on olemas turvakodud vaimupuudega ja psüühiliste erivajadustega isikutele. Mitmetes seesugustes asutustes soodustatakse elanike tööerakendamist. Esiteks selleks, et mõjutada tööteraapia abil nende tervislikku seisundit või pakkuda neile rakendust vaba aja veetmisel. Teiseks sunnib asutuse juhtkonda tagant rahapuudus. Tööinspektsioon on nendes asutustes kokku puutunud tõsiste tööohutusprobleemidega, sest ütlematagi on selge, et igasuguseks tööks väljaõpetamata ja võib-olla ka vaimse puudega inimese tööle rakendamine on äärmiselt ohtlik nii hooldealuse enda kui ka ümbritsevate inimeste tervisele.

Tööteraapia on sotsiaalhoolekande seaduse mõistes rehabilitatsiooniteenus ja selle üle teeb järelevalvet kohalik omavalitsus. Tööinspektsioon saab sekkuda töötervishoiu ja tööohutuse seaduse (TTOS) alusel, lähtudes asjaolust, et tööteraapia viiakse läbi hooldeasutuse töötajate

nõustamisel ja järelevalve all. Tööülesandeid andev isik peab olema võimeline juhendada hooldeasutuse patsienti ja ka ette näitama vajalikke tööoperatsioone. Seega peab ta ise olema saanud tööks vajaliku väljaõppe ja juhendamise.

Hooldeasutustes elavad inimesed on teinud sealseid ehitus- ja remonditöid, katusetöid, saaginud ketasaega küttepuid jne. Need on tegevused, mis on põhjustanud ka vastavate erialade töötajate hulgas palju õnnetusi ja on seega eriti ohtlikud, kui neid teostab juhendamata ja vajaliku väljaõppeta inimene. Hooldeasutuses elanikele antavate tööde valikul peaks juhtkond eriliselt kaaluma kõiki riske, mis tulenevad tööde keerukusest ja töötaja isiksusest.

Kui tööinspektoril tekib oma külastuse käigus kahtlus, et hooldekodu elanike juhendamisel ja tööle lubamisel ei järgita TTOSi üldnõudeid ning nende elu ja tervis võib seetõttu ohtu sattuda, edastab ta vastava info kohalikule omavalitsusele järelevalve teostamiseks. Kui aga töid teevad hooldeasutuse oma personali hulka kuuluvad töötajad, siis teeb järelevalvet nende töökohtade ja töövahendite ohutuse üle Tööinspektsioon.